

بررسی نیازهای آموزشی مربیان مؤسسات کارآموزی آزاد اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان بوشهر از دیدگاه مدیران و مربیان

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۵/۰۶

تاریخ پذیرش: ۹۸/۰۶/۱۰

کد مقاله: ۸۱۲۱۵

طاهره آئین^۱، جمشید مطرقی^۲

چکیده

فقدان آگاهی از نیازهای آموزشی کارکنان بخصوص مربیان یکی از عوامل بازدارنده در برنامه‌ریزی‌های آموزشی به حساب می‌آید. علی‌رغم اهمیت نیازسنجی این موضوع کمتر مورد توجه قرار گرفته و اغلب دوره‌های آموزشی برنامه‌ریزی شده جهت مربیان به صورت غیرعلمی طراحی و انجام می‌شود. مطالعه حاضر، به بررسی نیازهای آموزشی مربیان مؤسسات کارآموزی آزاد آموزش فنی و حرفه‌ای استان بوشهر از دیدگاه مدیران و مربیان پرداخته است. جامعه آماری این تحقیق شامل کلیه مربیان و مدیران آموزشگاه‌های آزاد استان به تعداد ۵۰۰ نفر بوده که توسط فرمول کوکران، تعداد ۱۹۶ نفر از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده به‌عنوان جامعه نمونه انتخاب گردید. روش این تحقیق، توصیفی-پیمایشی و از نظر هدف کاربردی است، داده‌ها از طریق پرسشنامه محقق ساخته که روایی محتوایی آن توسط کارشناسان مورد تأیید قرار گرفت، جمع‌آوری و جهت تجزیه و تحلیل توصیفی-استنباطی از نرم‌افزار spss19 بهره گرفته شد. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که مهم‌ترین مهارت‌های مورد نیاز مربیان از نظر مدیران به ترتیب اولویت عبارت‌اند از ۱-مهارت‌های ارتباطی ۲-مهارت‌های انسانی ۳-مهارت‌های شناختی ۴-مهارت‌های پژوهشی ۵-مهارت‌های فنی. نتایج آزمون‌های معناداری مانوا نیز نشان داد که حداقل بین دیدگاه مدیران و مربیان درباره یکی از مهارت‌های مورد نیاز مربیان مؤسسات کارآموزی آزاد در سطح ($p < 0/01$) تفاوت معناداری وجود دارد. لذا از نظر مربیان در مقایسه با مدیران، مربیان به مهارت‌های فنی، انسانی، شناختی و پژوهشی بیشتری نیاز دارند. از آنجاکه مربیان به‌عنوان مؤثرترین افراد در سازمان فنی و حرفه‌ای جهت آموزش نیروی ماهر می‌باشند، بی‌شک آموزش مهارت‌های یادشده منجر به توانمندی آنان و به تبع آن تربیت کارآموزان ماهر و ورزیده جهت جذب در بازار کار می‌باشند.

واژگان کلیدی: نیازسنجی آموزشی، نیازهای آموزشی مربیان، نیازهای آموزشی از دیدگاه مدیران، نیازهای آموزشی از دیدگاه مربیان

۱- کارشناس ارشد مدیریت آموزشی ، MARKAZE4@CHMAIL.IR

۲- کارشناس ارشد مدیریت آموزشی ، MARKAZE4@CHMAIL.IR

امروزه بحث آموزش تخصصی در سازمان‌ها، یکی از مباحث مهم مدیریتی است. شناخت نیازسنجی آموزشی^۱ در هر سازمانی به‌ویژه سازمان آموزش فنی حرفه‌ای، می‌تواند به مفاهیم اساسی آموزش کمک کند. نیازسنجی آموزشی بخشی از فرآیند برنامه‌ریزی آموزشی است که به‌عنوان ابزاری در خدمت سازمان برای تأمین اهداف آن سازمان است؛ بنابراین شناخت اهداف سازمان در اولویت کار برای نیازسنجی و درنهایت برنامه‌ریزی آموزشی است. مک کاوولی^۲، نیازسنجی را نزدیک شدن سامانمند برای مطالعه وضعیت موجود در دانش، توانایی، علاقه یا رفتار یک مستمع یا گروه که شامل موضوع خاص است را تعریف می‌کند (پائول مک کاوولی، ۲۰۰۹). سنجش نیازهای کارکنان بخشی از فرآیند برنامه‌ریزی آموزشی است که هدف آن شناسایی و حل مشکلات عملکردی کارکنان و درواقع فرآیند جمع‌آوری و تحلیل اطلاعات است که بر اساس آن نیازهای افراد، گروه‌ها، سازمان‌ها و جوامع مورد شناسایی قرار می‌گیرد. از دیدگاه کاتز (۱۹۷۸)^۳ مهارت‌های سه‌گانه شامل مهارت‌های ادراکی^۴ (مفهومی)، مهارت‌های انسانی^۵، مهارت‌های فنی^۶ می‌باشد. مهارت‌های ادراکی نشان‌دهنده توانایی مدیر در دیدن سازمان به‌عنوان یک مجموعه واحد می‌باشد یا دانستن اینکه وظایف گوناگون سازمان چگونه به یکدیگر وابسته‌اند و بر بخش‌های دیگر اثر می‌گذارند. مهارت‌های انسانی به توانایی‌های مدیر به‌عنوان عضوی از گروه در کار کردن مؤثر و ایجاد کوشش‌های دسته‌جمعی در گروه کارکنان گفته می‌شود. مهارت‌های فنی شامل توانایی مدیران در نوع خاصی از فعالیت‌ها با روش‌های معین و نیز فراگردها و رویه‌ها و تکنیک‌هایی که مربوط به آن فعالیت بوده و با آن همراه باشند است. (علاقه بند، ۲۰۱۳۸۴) مهارت‌های ارتباطی^۷ به رفتارهایی اطلاق می‌شود که شخص می‌تواند از آن طریق به نحوی ارتباط برقرار کند که به بروز پاسخ‌های مثبت و پرهیز از پاسخ‌های منفی منتهی شود. (محمدی و آبیژ ۱۳۸۸) مهارت‌های پژوهشی^۸ بررسی یا کندوکاو سازماندار، مهاردار، علمی و انتقادی پرسشها یا گمانه‌هایی پیرامون رابطه‌های مفروض در میان پدیده‌های جهان هستی است (کرلینجر، ۱۹۷۳). مهارت‌های شناختی^۹ از نظر هیلگارد^{۱۰} به کلیه واکنش‌های ذهنی، مانند دقت، ادراک و نیز مهارت‌های ذهنی، مانند یادآوری، ژرف اندیشی، تفکر خلاق، کاربرد زبان و شکل‌های متعدد حل مسأله اطلاق می‌شود. شناخت یعنی بالابردن سطح آگاهی فراگیر. (براهنی، ۱۳۸۳). در رابطه با نیازسنجی آموزشی پژوهش‌هایی انجام شده است. پاول مک کاوولی در تحقیقی که در سال ۲۰۰۹ انجام داده نشان داده مواردی از قبیل اثر- قرابت (نزدیکی)- هوشیاری- نتیجه - تقاضا و اعتبار در نیازسنجی منطقی یا عقلانی تاثیر گذار است. کریمی (۱۳۸۵) در پژوهشی با عنوان بررسی تحلیلی نیازهای آموزشی مربیان فنی و حرفه‌ای فارس نتایج زیر را بدست آورده: یافته‌ها حاکی از آن است که نیاز اغلب مربیان در زمینه روش‌های تدریس و مسایل فنی و نیز تهیه طرح درس می‌باشد. میرزا محمدی (۱۳۸۴) در تحقیقی با عنوان بررسی نیازهای آموزشی مربیان مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای تهران نتیجه زیر را به دست آورده است مربیان مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای از نظر مهارت‌های لازم برای انجام وظایف شغلی خود نیازمند آموزش هستند. همچنین مربیان در زمینه دانش‌های شغلی زیر نیازهای آموزشی داشته‌اند.

- آشنایی با رایانه و کار با آن
- آشنایی با زبان تخصصی و فنی و استفاده از آن
- آشنایی با پژوهش در آموزش‌های فنی و حرفه‌ای

در فرآیند آموزش‌های فنی و حرفه‌ای علاوه بر انتقال مهارت‌های فنی و تخصصی مورد نیاز برای احراز یک شغل، مجموعه قوانین مدنی و ضوابط ایمنی و بهداشتی مرتبط با جایگاه اجتماعی آن حرفه به فرد منتقل می‌گردد که این امر توسط مربیان آموزشی شاغل در مراکز و موسسات کارآموزی آزاد صورت می‌گیرد. به منظور توانمند سازی این کادر آموزشی (مربیان) هر ساله دوره‌های متفاوتی در زمینه رشته‌های مختلف فنی و حرفه‌ای در مرکز تربیت مربی کرج وابسته به سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور، برنامه‌ریزی و اجرا می‌گردد. با توجه به ماهیت آموزش‌های فنی و حرفه‌ای، این دوره‌ها بیشتر جنبه عملی داشته و به همین دلیل اعتبار مالی بیشتری برای برگزاری این دوره‌ها نسبت به سایر دوره‌های آموزشی صرف می‌گردد. اگر به این هزینه‌های آشکار،

1 Educational needs

2 Paul f. Maccawley

3 catez

4 Perceptual skills

5 Humanistic skills

6 Technical skills

7 Communication skills

8 Search skills

9 Cognitive skills

10 heillgard

هزینه‌های ضمنی را اضافه کنیم، اعتبارها و هزینه‌های زیادی برای تشکیل هر دوره آموزشی صرف می‌شود. ضمناً کانون موسسات کارآموزی آزاد نیز دوره‌هایی را با مجوز از سازمان جهت ارتقاء مربیان و مدیران برگزار می‌نماید که به هر حال سئوالی که مطرح می‌شود این است که مهارت‌های مورد نیاز مربیان موسسات کارآموزی آزاد آموزش فنی و حرفه‌ای استان بوشهر کدامند؟

۲) سؤالات تحقیق

سؤال ۱: مهمترین مهارت‌های مورد نیاز مربیان مؤسسات کارآموزی آزاد اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای بوشهر از دیدگاه مربیان و مدیران کدامند؟

سؤال ۲: آیا بین دیدگاه مدیران و مربیان درباره مهارت‌های مورد نیاز مربیان مؤسسات کارآموزی آزاد اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای بوشهر تفاوت معنی داری وجود دارد؟

سؤال ۳: آیا بین دیدگاه پاسخگویان درباره مهارت‌های مورد نیاز مربیان مؤسسات کارآموزی آزاد اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای بوشهر بر حسب سطح تحصیلات آنان تفاوت معناداری دارد؟

۳) روش شناسی

این پژوهش از نظر هدف کاربردی است و از نوع توصیفی - پیمایشی محسوب می‌شود. جامعه آماری این تحقیق شامل کلیه مربیان و مدیران فعال مؤسسات کارآموزی آزاد استان به تعداد ۵۰۰ نفر بوده که توسط فرمول کوکران، تعداد ۱۹۶ نفر که شامل ۱۴۳ نفر مربی و ۵۳ نفر مدیر از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده به‌عنوان جامعه نمونه انتخاب گردید. داده‌ها از طریق پرسشنامه محقق ساخته که روایی و پایایی آن توسط کارشناسان مورد تایید قرار گرفت، جمع‌آوری و جهت تجزیه و تحلیل از روش‌های آماری توصیفی مانند جداول توافقی توزیع فراوانی، درصد، میانگین و انحراف استاندارد و روش‌های آمار استنباطی مانند تحلیل واریانس چند متغیری (مانوا) و آزمون فریدمن مورد بررسی قرار گرفت.

۴) یافته‌های تحقیق

بر اساس یافته‌های توصیفی ۸۰/۱ درصد از کل آزمودنی زن و ۱۹/۹ درصد بقیه مرد می‌باشند. میزان تحصیلات ۱۱/۷ درصد از کل پاسخگویان دیپلم و کمتر، ۴۵/۴ درصد فوق دیپلم، ۳۰/۱ درصد لیسانس و ۱۲/۸ درصد فوق لیسانس و بالاتر می‌باشد. بیشترین درصد آزمودنی‌ها دارای تحصیلات فوق دیپلم می‌باشند. سابقه‌ی خدمت ۳۲/۱ درصد از کل پاسخگویان کمتر از ۱ سال، ۳۸/۸ درصد بین ۱ تا ۵ سال، ۱۹/۹ درصد بین ۶ تا ۱۰ سال و ۹/۲ درصد ۱۱ سال به بالا می‌باشد. در این قسمت یافته‌ها حاصل از انجام پژوهش به ترتیب سؤالات پژوهش ارائه خواهد شد.

سؤال ۱: مهمترین مهارت‌های مورد نیاز مربیان مؤسسات کارآموزی آزاد اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای بوشهر از دیدگاه مربیان و مدیران کدامند؟

جدول ۱: اولویت بندی مهارت‌های مورد نیاز مربیان مؤسسات کارآموزی

مربیان		مدیران		مهارت‌های مورد نیاز مربیان مؤسسات کارآموزی آزاد اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای بوشهر از دیدگاه مربیان و مدیران
اولویت	میانگین رتبه	اولویت	میانگین رتبه	
دوم	۳/۲۳	پنجم	۲/۷۲	مهارت‌های فنی
اول	۳/۲۴	اول	۳/۵۷	مهارت‌های ارتباطی
چهارم	۲/۹۹	دوم	۳/۱۲	مهارت‌های انسانی
سوم	۳	سوم	۲/۸	مهارت‌های شناختی
پنجم	۲/۵۳	چهارم	۲/۷۸	مهارت‌های پژوهشی

بر اساس داده های جداول فوق می توان گفت که نتایج آزمون فریدمن نشان می دهد که حداقل بین یک زوج از میانگین رتبه های مهارت های مورد نیاز مربیان مؤسسات کارآموزی آزاد اداره کل آموزش فنی و حرفه ای بوشهر از منظر مدیران تفاوت معناداری در سطح ($P < /0.001$) وجود دارد. با توجه به میانگین رتبه مهارت های مورد نیاز مربیان مؤسسات کارآموزی آزاد اداره کل آموزش فنی و حرفه ای بوشهر از دیدگاه مدیران می توان گفت که مهمترین مهارت های مورد نیاز مربیان مؤسسات کارآموزی آزاد اداره کل آموزش فنی و حرفه ای بوشهر از نظر مدیران به ترتیب اولویت عبارتند از:

مهارت های ارتباطی ۲- مهارت های انسانی. ۳- مهارت های شناختی. ۴- مهارت های پژوهشی ۵- مهارت های فنی. هم چنین بر اساس نتایج آزمون فریدمن مطابق داده های جداول فوق می توان گفت که اختلاف مشاهده شده بین حداقل یک زوج از میانگین رتبه های مهارت های مورد نیاز مربیان مؤسسات کارآموزی آزاد اداره کل آموزش فنی و حرفه ای بوشهر از منظر مربیان تفاوت معناداری در سطح ($P < /0.001$) وجود دارد. با توجه به میانگین رتبه های مهارت های مورد نیاز مربیان مؤسسات کارآموزی آزاد اداره کل آموزش فنی و حرفه ای بوشهر از نظر مربیان می توان گفت که از دیدگاه مربیان مهارت های مورد نیاز مربیان مؤسسات کارآموزی آزاد اداره کل آموزش فنی و حرفه ای بوشهر به ترتیب اولویت عبارتند از: ۱- مهارت های ارتباطی. ۲- مهارت های فنی. ۳- مهارت های شناختی. ۴- مهارت های انسانی. ۵- مهارت های پژوهشی.

سؤال ۲: آیا بین دیدگاه مدیران و مربیان درباره مهارت های مورد نیاز مربیان مؤسسات کارآموزی آزاد اداره کل آموزش فنی و حرفه ای بوشهر تفاوت معنی داری وجود دارد؟

جدول ۲: میانگین و انحراف معیار دیدگاه مدیران و مربیان درباره مهارت های مورد نیاز مربیان مؤسسات کارآموزی آزاد

شاخص های آماری		مدیر			مربیان	
مهارت های مورد نیاز	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد
مهارت های فنی	۵۳	۳۱/۴۵	۴/۶۷	۱۴۳	۳۴/۹۵	۴/۴۶
مهارت های ارتباطی	۵۳	۲۱/۵۶	۳/۰۹	۱۴۳	۲۱/۶۸	۲/۵۸
مهارت های انسانی	۵۳	۲۸/۰۱	۴/۳۶	۱۴۳	۲۹/۴۳	۴/۱۳
مهارت های شناختی	۵۳	۱۹/۳۳	۳/۰۳	۱۴۳	۲۱/۱۱	۲/۸۹
مهارت های پژوهشی	۵۳	۱۹/۵۴	۳/۲۶	۱۴۳	۲۰/۶۹	۳/۷۴

بر اساس داده های جدول فوق می توان گفت که میانگین نمره هر یک از مهارت های مورد نیاز (فنی، ارتباطی، انسانی، شناختی و پژوهشی) مربیان مؤسسات کارآموزی آزاد اداره کل آموزش فنی و حرفه ای بوشهر از دیدگاه مربیان بیشتر از مدیران است.

جدول ۳: نتایج آزمون معناداری مانوا برای مقایسه دیدگاه مدیران و مربیان درباره مهارت های مورد نیاز مربیان

متغیر	آزمون	ارزش	مقدار F	سطح معنی داری	مجذور اتا
سمت شغلی	پیلایی-بارتلت	۰/۲۲۲	۱۰/۸۲	۰/۰۰۰۱	۰/۲۲۲
	لامبدای ویلکز	۰/۷۷۸	۱۰/۸۲	۰/۰۰۰۱	۰/۲۲۲
	اثر هتلینگ	۰/۲۸۵	۱۰/۸۲	۰/۰۰۰۱	۰/۲۲۲
	بزرگترین ریشه خطا	۰/۲۸۵	۱۰/۸۲	۰/۰۰۰۱	۰/۲۲۲

بر اساس داده های جدول فوق می توان گفت حداقل بین دیدگاه مدیران و مربیان درباره یکی از مهارت های مورد نیاز مربیان مؤسسات کارآموزی آزاد اداره کل آموزش فنی و حرفه ای بوشهر در سطح ($P < /0.001$) تفاوت معناداری وجود دارد؛ زیرا سطوح معناداری بدست آمده از ۰/۰۵ کمتر می باشند. مقدار مجذور اتا نشان می دهد که سمت شغلی پاسخگویان (مدیر و مربی) ۲۲/۲ درصد از واریانس مهارت های مورد نیاز مربیان مؤسسات کارآموزی آزاد اداره کل آموزش فنی و حرفه ای بوشهر را توضیح می دهد. به این منظور، تحلیل واریانس چند متغیری در متن مانوا انجام شد که نتایج آن در جدول ۴ آمده است.

جدول ۴: نتایج تحلیل واریانس چند متغیری روی دیدگاه مدیران و مربیان درباره مهارت‌های مورد نیاز مربیان

شاخص ها مهارت‌های مورد نیاز	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	مقدار F	سطح معنی داری	مجذور اتا
مهارت‌های فنی	473/205	1	473/205	23/148	0/0001	0/107
مهارت‌های ارتباطی	0/550	1	0/550	074	0/786	0/000\
مهارت‌های انسانی	77/390	1	77/390	4/390	0/037	0/022
مهارت‌های شناختی	121/454	1	121/454	14/108	0/0001	0/068
مهارت‌های پژوهشی	50/707	1	50/707	3/870	0/05	0/020

نتایج تحلیل واریانس چند متغیری (مانوا) در جدول فوق نشان می‌دهد که بین میانگین دیدگاه مدیران و مربیان درباره هر یک از مهارت‌های مورد نیاز مربیان (مهارت‌های فنی، انسانی، شناختی و پژوهشی) مؤسسات کارآموزی آزاد اداره کل آموزش فنی و حرفه ای بوشهر اختلاف معناداری در سطح الفای 0/05 وجود دارد اما بین دیدگاه مدیران و مربیان درباره مهارت‌های ارتباطی مورد نیاز مربیان مؤسسات کارآموزی آزاد اداره کل آموزش فنی و حرفه ای بوشهر در سطح $(P=0/786)$ اختلاف معنی داری وجود ندارد. اختلاف معنی داری وجود ندارد؛ بنابراین با توجه به داده های جدول ۲ می‌توان گفت که از نظر مربیان در مقایسه با مدیران نیاز مربیان مؤسسات کارآموزی آزاد اداره کل آموزش فنی و حرفه ای بوشهر به مهارت‌های فنی، انسانی، شناختی و پژوهشی بیشتر ارزیابی شده است.

سؤال ۳: آیا بین دیدگاه پاسخگویان درباره مهارت های مورد نیاز مربیان مؤسسات کارآموزی آزاد اداره کل آموزش فنی و حرفه ای بوشهر بر حسب سطح تحصیلات آنان تفاوت معناداری دارد؟

نتایج محاسبه میانگین و انحراف معیار دیدگاه پاسخگویان نشان می‌دهد که میانگین نمره دیدگاه پاسخگویان دارای تحصیلات فوق لیسانس درباره مهارت‌های مهارت های فنی، انسانی، ارتباطی، شناختی و پژوهشی مورد نیاز مربیان مؤسسات کارآموزی آزاد اداره کل آموزش فنی و حرفه ای بوشهر در مقایسه با پاسخگویان دارای سایر سطوح تحصیلات بیشتر می‌باشد. و نتایج آزمون معناداری مانوا برای مقایسه دیدگاه پاسخگویان درباره مهارت های فنی، انسانی، ارتباطی، شناختی و پژوهشی مورد نیاز مربیان مؤسسات کارآموزی آزاد اداره کل آموزش فنی و حرفه ای بوشهر بر حسب سطح تحصیلات آنان نشان می‌دهد که حداقل بین یکی از مهارت های فنی، انسانی، ارتباطی، شناختی و پژوهشی مورد نیاز مربیان مؤسسات کارآموزی آزاد اداره کل آموزش فنی و حرفه ای بوشهر از دیدگاه آزمودنی ها بر حسب سطح تحصیلات آنان در سطح الفای 0/05 تفاوت معنی داری وجود دارد. برای بررسی تفاوت، تحلیل واریانس یکطرفه در متن مانوا استفاده گردید که نتایج آن در جدول زیر آمده است.

جدول ۵: نتایج تحلیل واریانس یک راهه در متن مانوا روی دیدگاه پاسخگویان بر حسب سطح تحصیلات آنان

شاخص ها مهارت‌های مورد نیاز	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	مقدار F	سطح معنی داری	مجذور اتا
مهارت های فنی	333/422	3	111/141	5/198	0/002	0/075
مهارت های ارتباطی	78/816	3	26/272	3/683	0/013	0/054
مهارت های انسانی	151/659	3	50/553	2/901	0/036	0/043
مهارت های شناختی	96/548	3	32/183	3/645	0/014	0/054
مهارت های پژوهشی	211/254	3	70/418	5/678	0/001	0/081

همانطور که در جدول فوق (۵) مشاهده می‌شود نتایج تحلیل واریانس یکطرفه در متن مانوا نشان می‌دهد که اختلاف مشاهده شده بین میانگین نمره دیدگاه پاسخگویان درباره مهارت‌های فنی، انسانی، ارتباطی، شناختی و پژوهشی مورد نیاز مربیان

مؤسسات کارآموزی آزاد اداره کل آموزش فنی و حرفه ای بوشهر بر حسب سطح تحصیلات آنان اختلاف معنی‌داری در سطح آلفای ۰/۰۵ وجود دارد. زیرا سطوح معنی‌داری بدست آمده از ۰/۰۵ کمتر می‌باشند.

۵) بحث و نتیجه گیری

با توجه به تئوریهای موجود «شایستگی هر نظام آموزشی به اندازه شایستگی معلمان آن نظام است» پس هر گاه معلمان از آموزش و مهارت‌های لازم برخوردار شوند، قادرند این فرهنگ را در بین دانش‌آموزان توسعه دهند. درواقع مربیان و کارکنان آموزشی به منظور ارتقاء توانمندیهای خود همواره نیاز به طی دوره‌های آموزشی ضمن خدمت جهت به‌روز رسانی دانش و مهارت خود دارند. و این امر باعث کاهش ضایعات ضمن کار، افزایش کیفیت آموزشی و نیز کاهش نارضایتی افراد میشود. با توجه به عدم انجام پژوهش مذکور در بخش مؤسسات کارآموزی آزاد در سازمان آموزش فنی و حرفه ای و انجام صرفاً چند پژوهش در بخش مربیان مراکز دولتی، و نظر به توسعه روز افزون مؤسسات کارآموزی آزاد در کشور و نیاز به استفاده از نیروی متخصص و کارآمد جهت ارائه آموزش‌های مهارتی می‌توان از نتایج مطالعه حاضر جهت برنامه‌ریزی و طراحی دوره‌هایی که منجر به ارتقاء دانش تئوری و عملی مربیان گردد، استفاده نمود. نتایج بدست آمده نشان میدهد از دیدگاه مربیان، مهمترین مهارت‌های مورد نیاز مربیان مؤسسات کارآموزی آزاد به ترتیب اولویت مهارت‌های ارتباطی، مهارت‌های فنی، مهارت‌های شناختی، مهارت‌های انسانی و در آخر مهارت‌های پژوهشی می‌باشند؛ که این نتایج در راستای نتایج بدست آمده از پژوهش کریمی (۱۳۸۵) که مهمترین مهارت‌های مربیان را مهارت‌های فنی و شناختی در نظر گرفته است، می‌باشد؛ و از مقایسه دیدگاه مدیران و مربیان، نیاز مربیان مؤسسات کارآموزی آزاد به مهارت‌های فنی، انسانی، شناختی و پژوهشی بیشتر ارزیابی شده است که در پژوهشی که توسط میرزا محمدی (۱۳۸۴) انجام گرفته است؛ نشان می‌دهد که مربیان مراکز دولتی به مهارت‌های فنی و پژوهشی بیشتر نیاز دارند. از طرف دیگر نتایج بدست آمده نشان دهنده وجود اختلاف معنی‌دار در دیدگاه پاسخگویان دارای تحصیلات فوق لیسانس در مقایسه با سایر سطوح تحصیلی است. لذا با توجه به گسترش روز افزون تکنولوژی و نیاز به ارتقاء سطح دانش مربیان، موارد زیر پیشنهاد می‌گردد.

- با توجه به اهمیت پژوهش در مباحث آموزشی، دوره‌های پژوهشی برای مربیان برنامه‌ریزی و طراحی گردد.
- استفاده حداکثری از پتانسیل مربیان بخش خصوصی در برگزاری دوره‌های آموزشی
- انجام نیازسنجی مستمر از مهارت‌های مورد نیاز مربیان .
- استفاده از اساتید مجرب جهت برگزاری دوره‌های عمومی و مدیریتی.
- ایجاد ارتباط با صنعت جهت آشنایی مربیان با تکنولوژیهای پیشرفته .
- اعزام مربیان به سایر استانها در قالب ماموریت‌های آموزشی جهت آشنایی با نحوه عملکرد استانهای موفق .
- اجرای نظام رتبه بندی مربیان بر اساس شاخصهای عملکردی و آموزشی جهت ترغیب آنان به ارتقا توانمندی خود

منابع

- علاقه بند، علی. (۱۳۸۴). مدیریت عمومی. تهران: نشر روان.
- فتحی و اجارگاه، کورش و محمود مهرمحمدی، (۱۳۷۸)، «الگوی جامع و پویای نیازسنجی برنامه درسی»، فصلنامه تعلیم و تربیت، شماره مسلسل ۵۷.
- کریمی (۱۳۸۵)، « بررسی تحلیلی نیازهای آموزشی مربیان فنی و حرفه ای فارس»، دانشگاه شیراز پایان نامه کارشناسی ارشد، شیراز.
- میرزا محمدی (۱۳۸۴)، «بررسی نیازهای آموزشی مربیان مراکز آموزش فنی و حرفه ای تهران»، دانشگاه تهران پایان نامه ارشد، تهران.

-Benson, George, (1996), "How much do employers spend on training", Training and Development, oct.1996, pp.56.

-Edelfelt, R. A. (1974), "Inservice Education of teachers: priority for the next decade", The Journal of Teacher Education, 25, 3,250-252

-Katez. (1978), "Performance based trainin attitudes and u.s. organization.

-Hellgard . (1998) . cognitive skills

-Paul f. Maccawley. (2009). Defin Educational needs

-Polite, J.Y., (1980), "In-servise isn't realy education today's education", The Journal of the National Education Association.

-Richardson, H.B., (1990), "Peer teacher in service training in development countries international education."

